

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/44/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115228955
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5115228955.5

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti Z.: D., nar. X.X.XXXX, Q., nar. X.X.XXXX, deti rodičov: matka - Mgr. E. Z., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O., ul. Z. XXXX/X, v zastúpení právne - Advokátska kancelária JUDr. Halagan, s.r.o., so sídlom v Žiline, Framborská 253/21, IČO: 50 626 329, otec - Ing. R. Z., PhD., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, E. (zároveň aj korešpondenčná adresa), maloleté deti bytom u matky a v zastúpení kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, za účasti Krajskej prokuratúry Žilina a za účasti Úradu komisára pre deti so sídlom Bratislava, Odborárske námestie č. 3, v štádiu konania o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe odvolania otca proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 9P/111/2015-2559 zo dňa 30. novembra 2018, takto

rozhodol:

Odvolanie otca **o d m i e t a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej iba „okresný súd“) odvolaním napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým styk otca s maloletou D. a maloletou Q. upravil v období prvých 6 mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia každý tretí týždeň v kalendárnom mesiaci v priestoroch „Detský svet X.“, so sídlom v O., D., a to v nedeľu od 14.00 hod. do 16.00 hod. v prítomnosti matky. Zároveň otca oprávnil s maloletými deťmi po uplynutí 6 mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia každý párny týždeň v kalendárnom mesiaci stretávať sa s deťmi v priestoroch „Detský svet X.“, so sídlom v O. D., a to v nedeľu od 14.00 hod. do 17.00 hod. v prítomnosti matky. Matke zároveň súd uložil maloleté deti zabezpečiť v určenom čase a na určenom mieste otcovi umožniť kontakt a nadviazanie vzťahu s nimi. V samostatnom výroku zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia doručeným 31.10.2018, ktorým sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia maloletej D. a Q. formou denného pobytu v zariadení Centrum sociálnych služieb K., so sídlom X., bez prítomnosti matky, každú stredu v mesiaci v čase od vykonateľnosti neodkladného opatrenia s povinnosťou matky odovzdať maloleté deti na denný pobyt do Centra sociálnych služieb K. každú stredu v mesiaci v čase od 15.00 hod. a každú sobotu v mesiaci v čase od 9.00 hod., a to odo dňa vykonateľnosti neodkladného opatrenia až do právoplatnosti rozsudku s tým, že otec je oprávnený byť prítomný s maloletými deťmi v Centre sociálnych služieb K. počas denného pobytu detí bez prítomnosti matky, Centrum sociálnych služieb K. je povinné odovzdať maloleté deti matke v sídle tohto centra každú stredu a každú sobotu v mesiaci v čase o 18.00 hod.

2. Okresný súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle jeho návrhu zo dňa 31.10.2018 neakceptoval, za vhodnú formu úpravy stretnutí otca považoval úpravu jeho stretnutí s maloletými deťmi v intenzite a rozsahu vymedzenom vo výrokovej vete uznesenia.

3. Okresný súd o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodoval v dobe už po vyhlásení meritórneho rozsudku Okresného súdu Žilina o rozvode manželstva rodičov a o úprave

ich práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode (rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 9P/111/2015-2433 zo dňa 8.10.2018). Okresný súd v bode 10 odôvodnenia uznesenia poznamenal, že vo veci starostlivosti o maloleté deti nie je viazaný návrhmi účastníkov, tieto môže prekročiť, prisúdiť i viac (§ 40 CMP), a to aj bez návrhu účastníkov konania (čl. 5 CMP). V súdenom prípade zhodnotením všetkých okolností prejednávaneho prípadu súd konštatoval osvedčenie podmienok pre nariadenie vo výroku uvedeného neodkladného opatrenia, úpravou styku/stretnutí otca s maloletými deťmi zhodne s úpravou (neprávoplatnou) styku na čas po rozvode manželstva, čo je odôvodnené potrebou zabezpečiť kontinuity v rozhodovaní súdu. Okresný súd za prioritné hľadisko považoval záujem maloletých detí. Potreba dočasne upraviť pomery vyplynula zo situácie, kedy od 1.11.2018 nebude styk otca s nimi upravený žiadnym súdnym rozhodnutím, pričom dohoda medzi rodičmi nie je vzhľadom na krajné, napäté vzájomné vzťahy možná.

4. Okresný súd s odkazom na odôvodnenie rozsudku OS Žilina č. k. 9P/111/2018-2433 zo dňa 8.10.2018 styk otca s deťmi upravil „na neutrálnom území“ v detskom centre, kde si rodičia aj podľa záujmu detí môžu dohodnúť aj iné miesto kontaktu otca s nimi, a to počas adaptačného obdobia 6 mesiacov, v prítomnosti matky. Následne sa styk otca s deťmi rozšíri (po nadviazaní „normálneho“ vzťahu s deťmi na každý druhý týždeň, taktiež v prítomnosti matky). Súd považoval prítomnosť matky za nevyhnutnú vzhľadom na naviazanosť detí na ňu a aj na pretrvávajúci odpor detí k otcovi. Súd poznamenal, že v posudzovanej veci boli vyčerpané už všetky dostupné riešenia, bolo apelované aj na rodičov, vo veci boli opakovane nariadené neodkladné opatrenia, výchovné opatrenia, pričom k stabilizovaniu situácie v rodine nič nevedlo. Súd dospel k záveru, že maloleté deti nie je možné vystavovať stále väčšej záťaži (v podobe nových odborníkov či ďalších intervenujúcich inštitúcií), konštatoval kontraproduktívnosť prípadného takého postupu preukázané aj obsahom rozsiahleho spisového materiálu. Právo z tohto dôvodu okresný súd návrh otca o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal maloletej D. a maloletej Q. nariadiť denné pobyty v zariadení Centrum sociálnych služieb K., O. bez prítomnosti matky v konkrétne vymedzenej intenzite a v rozsahu, okresný súd zamietol.

5. Proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 9P/111/2015-2559 zo dňa 30.11.2018 podal v zákonnej lehote odvolanie otec. Domáhal sa zmeny uznesenia, v rámci nej zotrval na svojom návrhu doručenom súdu 31.10.2018, považoval za opodstatnené nariadiť maloletej D. a Q. denné pobyty v zariadení v Centre sociálnych služieb K., so sídlom X., O., bez prítomnosti matky v rozsahu a v intenzite vymedzenej v návrhu a konkrétnymi oprávneniami a povinnosťami, či už rodičov, ako aj Centra služieb K..

6. Otec v úvodnej fáze odvolania opísal dôvody, ktoré ho viedli k podaniu návrhu o neodkladnú úpravu ním navrhovanou formou. Namieta konštatčný záver súdu o kontinuite v rozhodovacom procese. Poukázal aj na posledné neodkladné opatrenie nariadené súdom 1.8.2018, ktorým deti boli odňaté matke, k následnej realizácii uznesenia však nedošlo, deti neboli matke odňaté. Napriek tomu, že takúto formu úpravy práv neodkladným opatrením aj prokurátor OS v Žiline odsúhlasil a aj kolízny opatrovník takúto možnosť, hoc ako následnú, pripustil. Rozoberal vo svojom odvolaní aj získané poznatky od českého psychológa PhDr. B. V. analyzujúce vzťahy rodičov a detí, ako aj prípadné navrhované riešenia.

7. Otec zdôrazňuje v odvolaní, že matka tri roky systematicky porušovala súdne rozhodnutia, ani jedenkrát ho nedodržala, neustále marila jeho stretnutia s deťmi. Svojím rozhodnutím súd aj v súdnej veci podporil matku a oficiálne nastolil protiprávny stav traumatizácie maloletých detí, čo je jednoznačne proti ich záujmu. Zámer matky je úplne eliminovať vlastného otca zo života detí. Otec hodnotí svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za veľmi citlivý aj voči maloletým deťom, dotýka sa len niekoľkých hodín v týždni, ktoré by trávili mimo svojej matky, čo by nadväzovalo na ich pobyt v materskej a základnej škole, čím by nedošlo k traumatizovaniu, ani k ich zaťažovaniu. Je presvedčený, že práve prostredie krízového centra Lúč, kde je množstvo ústretových a veľmi milých odborníkov a priestor pre deti, ktorý nevyvoláva pocity úradného prostredia, pomôže deťom práve pre neprítomnosť matky a starej matky z matkinej strany obnoviť jeho krásne vzťahy s dcérami.

8. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca iba stručne poznamenal, že súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania.

9. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca z dôvodu vecnej správnosti žiadala potvrdenie neodkladného opatrenia. Podľa jej názoru súd správne konštatoval osvedčenie podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v znení výrokovej vety uznesenia a v zhode s úpravou (neprávoplatnou) styku

otca na čas po rozvode manželstva rozhodol aj o dočasnej úprave stretnutí otca s deťmi. Uviedla, že proti rozsudku OS Žilina č. k. 9P/111/2015-2433 zo dňa 8.10.2018 otec podal odvolanie, k jeho odvolaniu sa aj vyjadrila. Na predmetnom podaní, ktoré doručila súdu dňa 21.1.2019, zotrváva. Poprela, že by úmyselne mala deti manipulovať proti otcovi. Podľa jej názoru, aj z odvolania proti napadnutému uzneseniu je zrejmé, že otec detí si neuvedomuje zložitosť situácie, keď chce, aby jeho stretnutia s deťmi prebiehali za prítomnosti iných osôb. Otec sa domnieva, že interakcia medzi ním a deťmi prebehne spontánne a hneď, ale opak je pravdou, pokiaľ sa bude k maloletým deťom správať nátlakovo a presadzovať len svoje záujmy a predstavy v rozpore so záujmami maloletých detí, stratená dôvera detí vo svojho otca sa bude obnovovať len veľmi pomaly. Za nutné považuje aj adaptačné obdobie, ktoré v napadnutom uznesení (aj v neprávoplatnom rozsudku vo veci samej) konštatoval okresný súd. Odborné závery psychológa, na ktoré odkazuje otec vo svojom odvolaní, matka považuje za neobjektívne a nepoužiteľné v súdnej veci.

10. Krajská prokuratúra Žilina v písomnom vyjadrení (na č. l. 238 spisu) hodnotí uznesenie Okresného súdu Žilina o nariadení neodkladného opatrenia upravujúceho styk otca s maloletou D. a Q. za zákonné. Dodáva, že predmetné uznesenie ani prokuratúra nenapadla opravným prostriedkom, žiada preto odvolanie otca zo dňa 27.12.2018 zamietnuť.

11. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“), odvolanie otca na základe § 386 Civilného sporového poriadku odmietol.

12. Z obsahu spisu vyplynulo, že Krajský súd v Žiline meritórnym rozsudkom 10CoP/43/2019 zo dňa 5. decembra 2019 rozhodol o odvolaniach podaných proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 9P/111/2015-2433 zo dňa 8.10.2018. Meritórnym rozsudkom na čas po právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva bol zároveň upravený aj styk otca k maloletým deťom. Rozsudok Krajského súdu v Žiline v meritórných, odvolaních napadnutých výrokoch, nadobudol právoplatnosť dňom právoplatnosťou meritórneho rozhodovania neodkladné opatrenie - uznesenie OS Žilina 9P/111/2015-2559 zo dňa 30.11.2018 zaniklo. Predmetné rozhodnutie - uznesenie OS Žilina (9P/111/2015-2559 zo dňa 30.11.2018) hoc formálne - právne existuje, nespôsobuje ale žiadne právne účinky.

13. Aktuálna procesno-právna úprava neobsahuje úpravu identickú, či obdobnú s úpravou § 218 ods. 1 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku (v znení účinnom do 30.6.2016), v zmysle ktorej bola dôvodom odmietnutia odvolania (aj) skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie zaniklo inak. Podľa názoru odvolacieho súdu, bez ohľadu na tento nedostatok vyslovenej právnej úpravy je nutné vychádzať zo samotného účelu odvolacieho konania, ktorým je prieskum vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie. Naplnenie daného účelu je (logicky) vylúčené, pokiaľ napadnuté rozhodnutie už neexistuje, nevyvoláva žiadne právne účinky. Nadväzne je nutné odvolanie proti takémuto rozhodnutiu odmietnuť. Z hľadiska právneho základu ide o naplnenie predpokladov definovaných v čl. 3 ods. 1 Základných princípov Civilného mimosporového poriadku, resp. v čl. 4 ods. 1 Základných princípov Civilného sporového poriadku, t. j. o analytické použitie ustanovenia zákona (v tomto prípade § 386 CSP), ktoré upravuje vec, čo do obsahu a účelu najbližšie posudzovanej právnej veci.

14. Vzhľadom na hore uvedené konštatované súvislosti odvolací súd z dôvodu zániku odvolaním napadnutého uznesenia (spôsobom inak) musel odvolanie otca odmietnuť.

15. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody), čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených vád. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.